„UNIVERSUL" ÎN ȚARĂ

„Astra" în cadrele „Serviciului social"

OXO

Cluj, 27 Dec.

In momentul când s'a pus în discuție înființarea „Serviciului social", lumea românească din Transilvania și-a pus întrebarea firească: ce se va întâmpla cu Astra care de 7 ani avea aceleași preocupări de ordin național, social și cultural, ea și instituțiunea recent înființată.

Nu era vorba de un particularism fără rost, de o ambiție regională, ci despre un organism, care este adânc înrădăcinat în viața românească a Transilvaniei. Este adevărat, că după mine Astra nu a mai funcționat cu vigoarea și cu intensitatea de mai înainte, dar aceasta nu însemna câtuși de puțin că ea nu ar mai fi avut rosturi în colectivitatea românească.

Astra nu a fost nici odată o instituțiune cu scopuri politice. Dacă totuși ea se găsea în serviciul cauzei românismului de pretutindeni, pregătind generațiile pentru ceasul cel mare, care avea să vină, aceasta era, pentru că scopurile ei de ordin cultural, social și economic coincideau ca țintă finală cu scopurile politice ale colectivității românești din Transilvania. Astra nu era o societate cu scopuri politice, dar era auxiliarul cel mai prețios al politicei ce tindea spre libertatea noastră națională.

Metodele ei erau: ridicarea culturală a elementului românesc ținut în întuneric cu bună știință de stăpânirea străină, întărirea lui economică, pentru ca astfel, printr'o conștimță și solidaritate națională, propovăduite cu dibăcie, să apere și să păstreze sufletul național, împotriva căruia se deschisese o luptă din cele mai necruțătoare.

Politica fostei stăpâniri, față de românii ardeleni o caracterizează foarte bine un autor maghiar (Eber Ernö: „Lupta raselor" pag. 3), care scrie: „între intelectualii maghiari de dincolo de Piatra Craiului domnește părerea hotărită, că nu este permis a scoate poporul de jos românesc din înfundoritatea sa preistorică, nu ... ridica din sărăcia lui ... sipi întunerecul ... înconjoară, ... lab ei ar ... nic. Ei ... nă- ... are, ... prin metode ... era nevoie de str... a ... durilor românești. Numai ... fel se putea asigura românis... de marele pericol ce îl amenința.

Cât de strălucită a fost inspirația conducătorilor românilor, de acum 76 de ani, cari au înființat Astra, o dovedește faptul, că după vre-o două decenii, ungurii s'au obligați de împrejurări a întemeia o asociație similară, așa numită „Emke". Ea — în adevăr — nu era decât o copie diformă a Astrei, făcută organ ofensiv, animat de un șovinism intolerant, în sfârșit o societate caracterizată de tot felul de a fi al neamului unguresc.

Din anul 1880, între cele două asociații a continuat o luptă pe viață și pe moarte din care Astra a ieșit învingătoare. Evident că nu avem de gând să nesocotim nici geniul politic al neamului românesc, nici spiritul său de sacrificiu, însemnat prin zeci și sute de mii de cruci albe, presărate pe întreg cuprinsul țării, cărora li-se datorește în primul rând unirea. Dar tot atât de adevărat este, că fără de Astra poate nu am fi avut acel spirit național unitar și aceea conștimță națională, care ne-a dus la 1918.

După unire mulți au spus că Astra și-a îndeplinit misiunea și nu mai are nici-un rost în țara unită. Au urmat vremuri de desorientare, necesare pentru ca Astra să se regăsească și să-și fixeze noulle rosturi în viața României unite. Sovăiala nu a fost însă îndelungată și ea și-a regăsit rosturile mari în viața neamului; dovada cea mai bună e cât de bine a fost înțeleasă de marii ei întemeitor chemarea Astrei în viața românismului.

Legătura strânsă dintre clasa conducătoare românească din Transilvania și Țărănimea s'a manifestat și după unire printr'o grije părintească și dezinteresată pentru viața satelor noastre. Acțiunea Astrei, după război, și-a menținut vechiul ideal: ridicarea culturală și economică a satului, crearea unei soldarități românești peste tot ceeace ne-ar putea despărți, ca deosebiri confesionale ori neînțelegeri politice. Trebue să relevăm cu multă satisfacție, că tot așa cum cei ce au înființat Astra, au înțeles marea ei chemare națională, au înțeles-o și conducătorii ei de mai târziu, ferind-o de a aluneca pe un teren, care i-ar fi fost fatal, punând-o în imposibilitate de a fi ceeace este astăzi.

„Serviciul social", deși înființat cu 76 ani după Astra, în fond urmărește acelaș, program. Lucrul acesta face ca Astra să se poată organiza cu totul în cadrele lui.

Ridicarea culturală a satului, dorită de „Serviciul social", în Transilvania este o problemă veche, de trei sferturi de veac. Astra o urmărește prin despărțămintele sale nenumărate, presărate pe întreg cuprinsul acestei provincii. Și cum bătrâna noastră societate culturală este înrădăcinată adânc în conștimța românismului din Transilvania, socotim că a fost cea mai fericită soluție încadrarea în întregime a Astrei în „Serviciul social". Ea are în adevăr pentru aceasta toate calitățile și îndeplinește toate condițiunile. Dispune de cadre bine fixate, de conducători și organizatori plini de entuziasm și de spirit de jertfă pentru binele comun, și mai mult decât toate acestea, de o tradiție de aproape un secol, plină de muncă, cu spirit de abnegație, — căci în trecutul nostru zbuciumat cultura satului se făcea nu de slujbași cu plată, ci de oameni cari jertfeau din avutul lor. Dacă astăzi statul își poate permite o acțiune mai vastă, cu mijloace infinit mai numeroase, aceasta trebue să ne bucure, — dar să nu se nesocotească experiența bogată a Astrei, care prin organismul său bine condus va putea deveni un colaborator glorios al „Serviciului social".

Aurel Gociman

Adunarea generală
a asociației ziariștilor și publiciștilor români, din Arad

Arad, 27 Decembrie

Asociația ziariștilor și publiciștilor români din Arad, cunoscută prin bogata-i activitate ce a desfășurat-o pe teren cultural, și-a ținut adunarea generală anuală sub președinția d-lui Tiberiu Vuia.

După deschiderea adunării, d. Tiberiu Vuia a rostit o scurtă cuvântare, apoi a urmat raportul general citit de d. Simion Miclea, secretarul general al asociației. In acest raport se arată activitatea desfășurată de asociație și luptele ce a trebuit să le ducă pentru ca slova și graiul românesc să fie așezate la loc de cinste în acest oraș cu o tradiție gazetărească și românească atât de strălucită.

După câteva lămuriri date de d. T. Vuia asupra celor cuprinse în raportul general, acesta a fost primit cu unanimitate.

A urmat un succint raport asupra gestiunii financiare, raport făcut de d. prof. Ioachim Dabiciu, vice-președinte al asociației și încredințat special cu conducerea materială și financiară a asociației. Raportul a fost acceptat în întregime.

Mandatul comitetului expirând, se procedează la alegerea noului comitet. Au fost aleși d-nii: Tiberiu Vuia, președinte; Ioachim Dabiciu și Petre Selegeam, vicepreședinți; Simion Miclea, secretar general; Ionel Filipaș, casier; Gheorghe Moțiu, Ion D. Ungureanu și Theodor Reculescu, membri în comitet. Cenzori au fost aleși d-nii: Remus Gorgan și Petre Pascu.

La capitolul propuneri și interpelări, d. prof. Dabiciu, expune proectul înființării unui mare cotidian românesc la Arad. Ideia și proectul, prezentat de d. prof. Dabiciu a fost primit cu mare însuflețire de către toți membrii asociației, cari și-au oferit, imediat, pentru primele trei, colaborarea gratuită.

Pentru punerea la punct a proectului și a celorlalte lucruri legate de înființarea gazetei, membrii asociației se vor întruni zilele acestea într'o ședință specială.

Primari din jud. Făgăraș decorați

Făgăraș, 27 Decembrie

Odată cu venirea actualului regim la putere, conducători ai comunelor au fost puși cei mai de seamă, mai harnici și pricepuți gospodari, cari n'au avut nimic de face cu politica și justiția.

A fost apoi pentru acești gospodari o adevărată întrecere, în ceeace privește realizările gospodărești: islazuri, poduri, drumuri, localuri de școală și instituții publice, corectitudine și rânduială.

In vară, s'a verificat la fața locului de către prefectul județului, d. colonel Mihail Papadopol, activitatea fiecărui primar. S'au găsit primari cari s'au întrecut pe ei înșiși. In unele comune nu s'au realizat dela războiu încoace, cât au făcut acești primari, într'un timp așa de scurt. Acest lucru se datorește și faptului că primarii au fost lăsați în pace, să lucreze din inițiativă proprie, după un program bine stabilit, adaptat însă la nevoile locale. Șicanele și intervențiile laterale au lipsit cu desăvârșire.

Pe baza celor constatate de prefect, 5 primari din întreg județul au fost propuși să fie decorați de M. S. Regele, cu Crucea Serviciului Credincios cl. III.

Astăzi, s'a distribuit, personal de către prefect, la primarii din comunele Sâmbăta de Sus și Ileni, aceste decorații.

LA SAMBATA DE SUS

La orele 10, prefectul d. colonel Mihail Papadopol, însoțit de d. primpretor Ovidiu Fulicea și d. Caton Pâltineanu, directorul serviciului agricol, au mers la Sâmbăta de Sus, direct la biserică, unde preotul Severean oficia slujba religioasă.

Toți cei prezenți au eșit apoi în fața bisericii, unde s'a predat decorația primarului Iacob Adămoiu.

Primul a luat cuvântul prefectul județului, care a arătat scopul vizitei. Printre altele d-sa a spus: Am venit și în zi de sărbătoare cu scopul să vă găsesc pe toți acasă. Cu această ocazie, am venit ca în numele M. S. Regelui să așez pe pieptul primului gospodar al comunei, dr. Iacob Adămoiu, Crucea Serviciului Credincios cl. III, ce i-a fost conferită, pentru munca ce a depus la înflorirea acestei comune. Cu un an în urmă, știți cu toții cum era gospodărită această comună, că în timp de iarnă, nici nu se putea pătrunde pe aceste drumuri. Acum, datorită acestui primar vrednic, șoselele sunt împietruite, toate podurile sunt refăcute, satul pare mai curat, mai îngrijit. Se observă că a fost o mână de om harnic.

Meritul, natural, că revine și locuitorilor înțelegători de aci.

După citirea decretului regal, prefectul a așezat pe pieptul primarului Crucea Serviciului Credincios.

Primarul Adămoiu, emoționat, a mulțumit pentru această mare cinste ce i s'a făcut, promițând că în viitor, va lucra cu mai multă tragere de inimă.

LA ILENI

Autoritățile s'au dus apoi în comuna Ileni, mergând tot la biserică, unde populația asista la slujba religioasă.

Asistența a trecut în curtea bisericii, unde cu aceiași solemnitate ca la Sâmbăta, prefectul a predat primarului Samuel Metea, Crucea Serviciului Credincios cl. III.

Cel decorat, un tânăr energic, a mulțumit în numele populației, propunând ca în numele comunei să se expedieze M. S. Regelui, următoarea telegramă:

„Populația comunei Ileni, jud. Făgăraș, întrunită azi, 27 Decembrie, în sărbătorească adunare, prezidată de d. prefect al județului, depune la picioarele Tronului devotamentul și credința ei neclintită în slujba Regelui și a Țării.

(ss) Primarul comunei,
Samuel Metea".

A urmat înmânarea unei alte decorații „Meritul agricol cl. I", dat locuitorului Victor Metea, prin d. inginer agronom Caton Pâltineanu.

XXO●OXX

Adunarea
Sfatului Negustoresc din Călărași (Ialomița)

Călărași, 28 Dec.

Sfatul Negustoresc, din orașul nostru, a ținut adunare în sala de consiliu a Camerei de comerț.

Ședința a fost prezidată de d. D. Balcanski, președintele Sfatului, care a arătat că e timpul ca și comercianții să se constitue în bresle, așa cum cer noulle legiuiri.

După ce s'au discutat pe larg toate propunerile, adunarea a hotărît să se ceară instrucțiunile necesare și proecte de statut dela centrala Sfatului Negustoresc.

D. *V. N. Mateescu*, președintele Camerei de comerț, a arătat inițiativa luată de Cameră pentru ajutorarea comercianților scăpătați și a solicitat, în acest scop, concursul Sfatului.

S'a propus și adunarea a aprobat să se doneze 5000 lei.

D. *Ștefan Teodorescu* a spus că, spre a cimenta solidaritatea care trebue să stea la baza raporturilor dintre comercianți ,e necesar ca aceștia să se cunoască mai bine și legăturile din ei să capete un caracter de intimitate.

De aceea, d-sa a propus și adunarea a aprobat, să se organizeze mai multe baluri și serate periodice.

La urmă s'au rezolvat diferite chestiuni curente.

Necesitatea reglementării circulației la Cluj

Cluj, 27 Decembrie

Autoritățile locale, în frunte cu serviciul circulației dela chestura poliției, îngrijorate de numărul mare al accidentelor de circulație, au depus toate sforțările să le stăvilească. Până în prezent s'a făcut în localitate tot ce s'a putut face.

Dar pentru o bună reglementare a circulației este nevoie în primul rând de o transformare edilitară măcar parțială a orașului.

In localitate cea mai frecventată arteră este calea Regele Ferdinand. Această stradă, deși este una din cele mai largi și mai frumoase ale orașului, are încă destule neregularități cari constituie puncte dificile pentru circulație.

Primăria ar trebui să treacă la expropriarea tuturor ieșiturilor de clădiri cari pe lângă că strică aspectul străzii sunt uneori atât de mari încât silește pe pietoni să coboare de pe trotuar pe drumul destinat vehiculelor.

De asemenea în această privință ar trebui ca la începutul căii Regele Ferdinand, să fie dărâmate toate prăvăliorele din coasta bisericii unitariene dela începutul străzii Victoriei și să se taie întreg șirul de palate cari se întind între strada amintită și str. Regina Maria.

Conducătorii Clujului au ajuns la convingerea că viitorul palat comunal, care va fi un edificiu cu șapte etaje, trebuie ridicat tot pe locul actualului palat al primăriei

Ar trebui să se țină seama de strada Em. de Martonne, care se află în spatele actualei primării și căreia să i să deschidă o arteră-pasaj până în str. Regina Maria. Bordura estică a acestei noui străzi, care ar deschide o perspectivă din cele mai frumoase spre Colegiul academic Regele Carol II, ar trebui să corespundă unei linii care, prelungită spre gară ar lovi în colțul bisericii unitariene dela începutul străzii Mareșal Foch, urmând să fie dărâmate toate palatele dintre această stradă și str. Regina Maria și cari închid complet calea Regele Ferdinand.

Dacă tot în felul acesta s'ar proceda cu șirul de case de pe calea Regele Ferdinand dintre str. Cotită și piața Mihai Viteazul, cu casele de pe aceeaș stradă și colțul străzii Gojdu și s'ar înlocui cele două poduri de peste Someș, cari de asemenea nu mai corespund nici circulației, nici aspectului actual al Clujului, capitala Ardealului ar avea un bulevard nu numai de toată frumusețea, dar care ar fi și accesibil ori cărei circulații, ce ar urma să fie reglementată însă prin semnale luminoase.

Ne-am ocupat pe larg de această arteră din cauză că, după cum spuneam, ea este cea mai animată din câte are Clujul, și în nicio altă parte a orașului nu e nevoie de atâtea transformări edilitare ca aci.

E adevărat că dărâmarea atâtor clădiri ar costa câteva zeci de milioane pe cari visteria secătuită a municipiului nu le posedă azi. Dar odată aceste transformări făcute, în localitate n'ar mai fi nici o piedică pentru introducerea tramvaiului și acest mijloc de locomoțiune fiind exploatat de primărie în regie proprie, în mai puțin de 10 ani nu numai că ar acoperi cheltuielile de mai sus, dar ar împlini și pe cele de instalare a tramvaiului, a cărui lipsă capitala Ardealului o simte de foarte multă vreme.

XXO●OXX

Din Buzău

TEATRALE. — Vineri seară 30 Decembrie va fi la Teatrul „Moldavia" spectacolul turneului teatrului „Natalița Pavelescu" din București cu excelenta comedie „D'ale carnavalului" incoronarea operelor marelui dramaturg I. L. Caragiale. Fiind un turneu cunoscut și apreciat și-au anunțat participarea și un mare număr de intelectuali din împrejurimi, fapt rar întâlnit la celelalte reprezentații. Se pregătește o frumoasă primire acestui turneu care vine pentru prima dată în orașul nostru, și care ne aduce un spectacol „Caragiale" în atmosfera și cadrul original.

Cărți literare și științifice apărute în editura „Universul"

Comoara Impăratului Radovan, de Iovan Ducici	Lei 150.—
Calendarul ziarului Universul 1939	„ 60.—
De dincolo de râu, de Victor Papilian	„ 40.—
Jocurile naționale românești, de Niculescu-Varone	„ 80.—
Scrisoarea de dragoste, de Mihail Drumeș	„ 65.—
Viu din Spania, de Ion Dragomir	„ 80.—
Evanghelia dela Ioan în versuri, de Marin I. Predescu	„ 40.—
Suflet de japonez, de Gh. Băgulescu	„ 100.—
Frunzișul toamnei mele, de Virgil Carianopol	„ 40.—
Din vremea lui Căpitan Costacke, de Antemireanu	„ 96.—
Dicționarul istoric, geografic și arheologic al României de O. Lecca	„ 120.—
Niță Pitpalac la Londra, de Costache Glumici	„ 40.—
Strigături alese dela horă, de Niculescu-Varone	„ 24.—
Sfaturile medicului, de dr N. Vătămanu	„ 60.—
Domnția Ghica și Contele D'Antraignes, de C. Gane	„ 70.—
China și poporul chinez, de Mihail Negru	„ 80.—
Copilul fără defecte, de dr. Robin	„ 100.—
1501 feluri de mâncare, pe hârtie velină	„ 150.—
Biografiile oamenilor ilustri, de Leontescu	„ 90.—
Aceiaș luptă, de Octavian Goga	„ 180.—
Bucureștii de altădată, de Bacalbașa I/IV	„ 200.—
Bucureștii din trecut, de col. Popescu-Lumină	„ 180.—
Dreptul în general, de Rosetti-Bălănescu	„ 120.—
Huliganism, de Brătescu-Voinești	„ 50.—
Scrisoarea din Cogealac, de I. Boteni	„ 40.—
Șease femei, de S. Maugham	„ 80.—
Trecute vieți de Doamne și Domnițe, de C. Gane, pe hârtie velină	„ 200.—

Se găsesc la librăria „Universul" și la principalele librării.

Se pot expedia cu poșta contra ramburs.

ȘTIRI DIFERITE

SĂCELE

CONSTITUIREA COMITETULUI CAMINULUI CULTURAL DIN TARLUNGENI. — In sala casei culturale s'a ținut ședința de constituire a căminului cultural.

S'a ales următorul comitet: Preotul Iancu Bărbat, președinte; notarul com. Dionisie Țărcanu, vicepreședinte; Gh. Șandru, secretar; iar d-șoara înv. Eufrosina Comșa, bibliotecară.

FURT PRIN SPARGERE. — Croitorul Iuliu Piroșca din Turcheș avea de mai multă vreme neînțelegeri cu Erdeli Ioan din Cernatu.

Cel din urmă, pândind o zi când croitorul nu era acasă, a pătruns în atelierul de lucru și a luat cu sine mai multe lucruri.

Datorită cercetărilor făcute de șeful postului de jandarmi din Turcheș, Grigorie Preda, hoțul a fost identificat. El a declarat că avea o pereche de pantaloni ai lui la croitor și numai pe aceștia i-a luat.

Cu actele dresate a fost înaintat parchetului tribunalului Brașov.

TG. SĂCUESC

SERBAREA DATINILOR DE CRACIUN. — In ziua de 21 Decembrie la ora 5 seara s'a dat la gimnaziul industrial de fete serbarea datinilor de Crăciun organizată de stolul de străjere al gimnaziului industrial de sub direcția d-nei M. Gafencu, maestră de rufărie.

D-na M. Gafencu a vorbit despre obiceiurile de Crăciun. In executarea programului s'au căutat frumoase colinde și s'au recitat poezii ocazionale.

In partea doua a programului s'au jucat piesele „Nașterea Domnului" și „In Ajunul Crăciunului" urmate de „Capra" și „Plugușorul".

Corurile au fost executate sub conducerea d-nei Gheorghiu.

Apoi s'au împărțit daruri străjerelor. S'a organizat și un frumost bazar cu lucruri de mână executate de elevele și maestrele școlii.

ALBA-IULIA

CONSTITUIREA IN BREASLA A MESERIAȘILOR LEMNARI. — In localul Reuniunii meseriașilor români din Alba Iulia, s'a ținut o mare adunare pentru constituirea în breaslă a meseriașilor lemnari din ținutul Mureș, cu sediul la Alba Iulia.

După cetirea și explicarea statutelor cari au fost adoptate de cei prezenți, în întregime, s'a trecut la alegerea comitetului de direcție, fiind ales ca președinte d. Laurean Popa, vicepreședinți d-ni Roșu și Cricovean, secretar, S. Mărginean, casier, cenzori Ciorntea Vasile, Ludovic Kainak și Gh. Mitrofan.

Membri în comitetul de direcție au fost aleși Iosif Zeicu, Vasile Puicon, Petre Păclișan, Teodor Ureche și Iosif Hinger.

Ședința se ridică într'o atmosferă de însuflețire.

CONSTITUIREA IN BREASLA A MUNCITORILOR DIN CONSTRUCȚII. — In urma instrucțiunilor primite dela Centrala Reuniunii meseriașilor din Cluj, referitor la organizarea muncitorilor în breaslă, a fost convocată adunarea generală de constituire în breaslă a muncitorilor de construcții.

Breasla a fost constituită cu un număr de 45 membri la care s'a mai adăugat încă un număr de 45 adeziuni a muncitorilor faianțari dela fabrica „Nitrogen" din Diciosânmartin.

Au fost aleși ca președinte Banciu Gligor, vicepreședinte Bâldea Niculae, secretar Titus Biro și casier Teodor Breghian.

CONCERTUL REUNIUNII MESERIAȘILOR ROMANI DIN ALBA IULIA. — Luni 26 c., în sala teatrului Caragiale, din Alba Iulia, a avut loc un festival artistic dat de Reuniunea meseriașilor români din Alba Iulia, cu un frumos și bogat program compus din coruri și colinde sub conducerea d-lui Alex. Voloșin, precum și piesa teatrală „Nevasta mea fie îngerii cu ea" și comedia „In vis" jucate de membrii reuniunii.

După teatru a urmat dans.

Venitul acestei serbări a fost în întregime destinat pentru mărirea fondului bibliotecii Reuniunii.

AVRIG

AJUTORAREA COPIILOR SARACI. — In cadrul străjeriei s'a deschis o listă de subscripție pentru ajutorarea copiilor săraci din stolul șc. primare de stat din localitate, din care sumă s'au cumpărat copiilor încălțăminte, haine, distribuindu-se și alimente câtorva familii mai sărace.

CONCERT ȘI TEATRU TRADIȚIONAL. — In seara zilei a doua de Crăciun, corul societății culturale „Răsunetul" al „Astrei", a dat, în sala de festivități, un frumos concert de colinde și coruri naționale sub conducerea dirijorului Ștefan Bucșia.

S'a jucat apoi comedia: „Slugă la doi stăpâni" și „Țiganul la vânat". Rolurile au fost frumos interpretate, iar concertul a plăcut mult.

TG.-MUREȘ

DELA PRIMARIA ORAȘULUI. Primăria orașului de sub conducerea d-lui dr. general în retragere Eugen Curta, a lansat 2 ordonanțe și anume: prima, prin care face apel la patriotismul cetățenilor acestui oraș, să-și dea concursul sincer la opera de refacere a țării, inscriindu-se în „Frontul renașterii naționale" și a doua anunțând că toți locuitorii, dela etatea de 14 ani, trebue să fie înscriși la biroul populației.

AJUTOARE DE CRACIUN. — Funcționarii primăriei au făcut frumosul gest de a renunța la salariile lor pe o zi, pentru mărirea fondurilor de ajutorarea săracilor cu ocazia sărbătorilor de Crăciun și Anul nou 1939.

Din aceste fonduri și din ajutorul dat de societatea Crucea Roșie, filiala Tg.-Mureș, de sub președinția d-nei general Georgescu Pion, s'au dat ajutoare în bani, lemne și alimente, familiilor nevoiașe.

Gesturile de generozitate de mai sus sunt lăudabile, dar autoritățile ar trebui să facă prealabil minuțioase cercetări înainte de a da asemenea ajutoare.

Iarna, când zăpada năpădește pe trotuare, pe străzi și în curțile oamenilor, „șomerii" nu vor să se apuce de curățitul acestor troene, pentru care ar fi plătiți de proprietari și de chiriașii imobilelor, ba chiar și de primărie.

DEVA

COOPERATIVĂ DE CONSUM. — In comuna Ormindea, din județul nostru, a luat ființă din inițiativa harnicului preot al comunei L. Borza, o cooperativă de consum și desfacere, având la bază peste una sută membri fondatori.

ȘTIRI STRĂJEREȘTI. — Străjerii stolului gimnaziului industrial din localitate au construit o stea de Crăciun de o execuție admirabilă care a fost așezată în mijlocul pieții comunale. Alături a fost așezată o casetă pentru strângerea fondului necesar ajutorării copiilor săraci din localitate.

— D. inspector general-șef al învățământului din ținutul Timiș, Sabin Evuțianu, fiind în inspecție la scoala normală de băeți, a vizitat și sediul legiunii străjerilor.

— D. prof. Val. Bora, ca delegat al Străjii Țării în comisia județeană pentru premierea bunilor gospodari din județ, împreună cu d. ing. Ciomoș, subdirectorul Camerei de agricultură și ing. Ghiman au vizitat comunele Bucova, Sarmisegetuza, Pesteana, Toteși și Bălești. Au fost găsite multe gospodării care pot fi date de model, mai ales în fruntașa comună Bălești.

— D. prof. Aurelian Aslău, comand. cohortei străjerilor din Deva, va organiza un concurs de sky cu străjerii din localitate. In vederea desvoltării sporturilor de iarnă, d-sa va amenaja un teren de sport, luând toate măsurile ca tineretul să poată practica sporturile în mod rațional, igienic și educativ.

AJUTORAREA AGRICULTORILOR.—Ministerul agriculturii și domeniilor a donat suma de lei 200.000 pentru a se distribui drept despăgubire micilor gospodari din jud. Hunedoara cărora le-au murit vite.

HUNEDOARA

PETRECERE. — Biserica ort. rom. din loc, a aranjat în ziua de 26 Decembrie c. în sala festivă a uzinelor un frumos festival artistic muzical urmat de dans. S'a executat următorul program: Auber: Uvertura la „Muta din Portici", Ketelby: „Țiganii din România", Geiger: „România" potpouriu național executate de orchestra uzinelor. Fragment din „Luceafărul" de Eminescu, recitat de d-ra Zoe Constantinescu; H. Wieniawsky: Romance sans paroles, Fr. Schubert: L'abeille, Ch. Bériot: Duett, C. Porumbescu: Reverie și Chindia executate la pian și vioară de d-na Zoe Constantinescu și d. Francisc Studnicka.

Venitul este destinat fondului bisericii ort.

FURT. — In noaptea de ajun necunoscuți au furat dela cismarul Dionisie Brassai din com. Răcăștie 25.000 lei. Postul de jandarmi cercetează.

SIBIU

SERBARE. — Reuniunea națională și culturală a meseriașilor români din localitate, potrivit unei tradiții îndelungate și sănătoase, a aranjat și în acest an, în prima zi de Crăciun, o serbare culturală. Programul s'a desfășurat în sala „Unicum" și în prezența unui public extrem de numeros.

Colindele și alte bucăți muzicale au fost executate sub conducerea păr. prof. Gheorghe Șoima. Tânărul dirijor și profesor a condus corul meseriașilor cu o dexteritate vrednică de remarcat.

S'a interpretat deasemenea și piesa „Niobe". Interpreții s'au achitat de datorie cu multă artă. Sunt de remarcat mai ales: d-na Paraschiva Olariu, d. D. Axente și d-na Axente. Dar și ceilalți interpreți au cucerit admirația publicului.

E locul să amintim, că reuniunea despre care vorbim, asistă la o adevărată reînviere sub conducerea pricepută a președintelui Emilian Cioran, consilier mitropolitan și protopop al Sibiului.

CRĂCIUNUL LA SIBIU. — Sărbătorile Nașterii Domnului s'au desfășurat, la Sibiu, ca în fiecare an, cu solemnitatea cuvenită. In ajun, colindătorii, mulți la număr, au pășit din casă în casă ducând vestea cea mare a minunii din Ieslea Vifleemului.

In ziua întâia, în catedrala mitropolitană, I. P. S. mitropolit Nicolae al Ardealului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a oficia o înălțătoare slujbă. După sf. liturghie, I. P. S. mitropolit a predicat, tălmăcind sensul adânc al prasnicului pentru vremurile noastre de prefaceri.

A doua zi a slujit P. S. episcop dr. Vasile Stan al Maramureșului și a predicat păr. Gh. Secaș.

ȘEZĂTOARE CULTURALĂ. — Despărțământul „Astra" din cortierul din stânga al râului Cibin, care se află sub președinția d-lui director școlar Hanzu, a aranjat, zilele trecute o ședătoare culturală, în localul școlar. Elevii școalei au executat câteva coruri reușite.

SIGHET

LANȚ DE AUR PREZENTAT LA POLIȚIE. — Ceasornicarul Solomon Perll, din Sighet a prezentat la poliție, d-lui comisar Ionescu și agent Codrea, un lanț de aur, cu 19 părți, de o valoare însemnată. D. Perll a declarat că i l-a adus un necunoscut pentru a i-l vinde, dar că acel necunoscut a dispărut, fără să mai pretindă bani.

AVENTURA UNOR TINERI INDRAGOSTIȚI. — Ottö Gerö, din Zalău, a cunoscut lunile trecute pe d-ra Maria Pop, din Baia Mare, în etate de 17 ani.

Intre cei doi tineri s'a legat o prietenie strânsă.

In ultimul timp, au strâns bani și s'au hotărît să vină la Sighet, pentru a trece în Cehoslovacia.

In seara de 22 Decembrie, d. comisar Ionescu Alexandru din poliția Sighet, însoțit de mai mulți gardieni, i-a găsit în str. Xenopol nr. 3. Au fost conduși la poliție și au fost anunțați părinții. Asupra lui Gerö s'a găsit un aparat de radio în valoare de 4000 lei, pe care l-a luat dela un client al său din Zalău, ca să i-l repare.

ARESTARE. — D-nii Alexandru Zicherman, proprietarul magazinului de sticlărie din Sighet, str. Bogdan Vodă și A. Dub, tot din Sighet, au fost arestați și înaintați legiunii de jandarmi din Bistrița, unde vor fi cercetați, în legătură cu o contrabandă descoperită în ultimul timp la Bistrița.

SERBARE STRAJEREASCA. — Joi d. a., străjerii dela școala primară nr. 1 din Sighet, sub conducerea d-lui Vancea, cu concursul dat de d-nele Crițiu, Tancu, Dunca și Pop au dat într'o sală a școalei, serbarea obiceiurilor de Crăciun. S'a executat un program bogat și ales.

ARAD

MOARTE SUBITA. — Postul de jandarmi din Radna a raportat parchetului că Ștefan Laub, de 67 ani, a murit subit. Moartea se datorește unui atac de cord.

GHINIONUL UNUI SPARGATOR. — Ștefan Meszaros din comuna Mureșel a fost prins pe când încerca să comită o spargere la locuitorul Iosif Decsi din Aradul nou. A fost predat autorităților polițienești.

FOC. — In gospodăria lui Ștefan Herlo dn Chereluș a isbucnit un incendiu puternic, arzând 14 căruțe de paie. Din cercetările făcute rezultă că înainte de a isbucni focul, copilul gospodarului s'a jucat cu chibritele în apropierea paielor.

PRINDEREA UNUI HOȚ. — Constantin Cinca din Mureșel a fost prins și predat autorităților deoarece în sarcina lui s'a stabilit furtul unei căldări de aramă ce aparținea comerciantului Iosif Kompasz din Aradul nou.

— Alt hoț, anume Iosif Demian, originar din comuna Lampir, jud. Sălaj, a fost prins de jandarmii din Nădab. Iosif Demian este acuzat — și a recunoscut singur — că venind cu trenul spre Arad a furat, dela Ioan Coborzău din Aluniș, jud. Cluj, un portmoneu cu acte și suma de 4276 lei.

ACCIDENTE. — Pensionarul Carol Reicher, în timp ce mergea spre biserică, a alunecat pe ghiața ce acopere trotuarul străzii Brătianu și a căzut, rănindu-se serios. A fost ridicat de trecători și transportat acasă.

— Tot din cauza ghieței ce acopere trotuarele și trecătorile s'a mai înregistrat un accident în cartierul Grădiște. De astă-dată victima e elevul de liceu Ioan Don, de 17 ani. El eșind din curte spre a merge la biserică a alunecat și a căzut, fracturându-și în două locuri piciorul drept.

— Ion Todea, de 21 ani, din comuna Musteși, găsind în tufișurile din apropierea unei proprietăți a sa o armă de vânătoare, a încercat să o scoată de acolo. Arma s'a descărcat și alicele l-au rănit grav la piciorul stâng. Cu trenul a fost adus la Arad și internat la spital.

EXAMINAREA VACILOR DIN COMUNELE INVECINATE. — Doctorul N. Tureani, din serviciul veterinar al județului, a început examinarea vacilor din comunele învecinate cu Aradul și de unde orașul se aprovizionează cu lapte. Prima comună unde s'a făcut examinarea a fost Livada. Din 100 vaci la două s'a constatat tuberculoză. S'au luat măsuri de izolare. Examinarea continuă zilele acestea și'n celelalte comune din apropierea Aradului.

CAND SE VA INCHIDE CAFENEAUA „PALACE". — Judecătoria mixtă a pronunțat sentința în procesul de evacuare făcut de primăria orașului împotriva lui Elemer Scher, chiriașul cafenelei „Palace" din clădirea teatrului comunal. In sensul acestei hotărîri, localul cafenelei va trebui evacuat până cel mai târziu în ziua de 9 Ianuarie 1939. Față de această hotărîre, chiriașul — după cum suntem informați — nu va aștepta termenul de mai sus ci va evacua localul în ziua de 2 Ianuarie.

FURTURI. — G. G. Vârzar, din str. Ep. Ciorogaru, a reclamat poliției că în atelierul său de tâmplărie a intrat un necunoscut care l-a rugat să meargă cu el si să-i facă o mică reparație. Până ce a eșit afară să se pregătească de plecare necunoscutul i-a furat mai multe unelte de lucru.

- Mihail Covaciu din suburbia Bujac, a anunțat poliția că din locuință i s'au furat diferite haine și suma de 22.000 lei ce o avea într'un dulap.

- Primăria a fost încunoștințată că în cimitirele orașului s'au somis noui furturi de cruci. Despre acest lucru a fost încunoștințată chestura poliței.

— Din locuința văd. Nemeth Strul David au fost furate mai multe lucruri, printre cari și livretul de pensie și de economii.

— Dr. Zitta Kalko din piața Luptei a anunțat poliția că din locuință i-au fost furate bijuterii în valoare de aproape 15.000 lei.

— Dela croitorul Gheorghe Mariția din str. dr. Petran, necunoscuți au furat mai multe perechi de pantaloni, cauzându-i o pagubă de 3000 lei.

INCERCARE DE SINUCIDERE. — Elisabeta Farago, servitoare din str. Stroescu, a încercat să se sinucidă înghițând o importantă cantitate de aspirină. A fost observată la timp și dusă la spital, unde i s'au făcut spălături stomacale, după cari și-a revenit. Cauza încercării de sinucidere este dragostea.

INSTITUIREA UNUI PREMIU. — Nădăban Elena, victima furtului de 97.000 lei, comis în localul Băncii Naționale din localitate, s'a prezentat chesturii de poliție, unde a anunțat că instituie un premiu de 20.000 lei pe seama celui ce va furniza informațiuni cari să ducă la prinderea hoțului.

BICICLETE FURATE. — Pavel Covaciu din b-dul Carol a anunțat poliția că i s'a furat bicicleta cu nr. 7414.

— O reclamație similară a făcut și locuitorul Liviu Mezei din str. Rahovei. Bicicleta cu nr. 6216 ce i s'a furat, valora 5500 lei.

CONDAMNARE. — Intr'un număr trecut am scris despre acuzațiile ce se aduc notarului Ioan Dehelean din comuna Covăsânt, săteanului Grigorie Costa din Zărand și controlorului fiscal Julian Grecu. Tribunalul completând procedura și judecând fondul, a pronunțat sentința prin care Grigorie Costa este condamnat la un an închisoare și 3000 lei amendă, notarul Ioan Dehelean la 6 luni închisoare. Controlorul Iulian Grecu a fost achitat. Condamnații au fost obligați, în solidar, și la restituirea sumei de 60.000 lei față de composesoratul urbarial din Zărand.

NENOROCIRE. — Ucenicii Iosif Kovacs și Anton Killer s'au culcat în brutăria unde erau angajați. In timpul nopții, cuptorul fiind umplut cu cărbuni de lemn, s'a desvoltat gaz. Proprietarul brutăriei venind în timpul nopții să vadă de foc, a simțit gazul și a alergat să vadă de ucenici. Ambii își pierdură cunoștința. A dat alarma și la fața locului a sosit un medic militar care a constatat că Iosif Kovacs e mort și a readus la viață pe Anton Killer, care se dovedise mai rezistent.

AJUTORAREA SARACILOR. — In cursul acțiunii de ajutorare a săracilor întreprinsă de primărie cu ajutorul asociațiilor filantropice, s'au distribuit ajutoare la 540 capi de familie fără lucru.

TOPLIȚA ROMANA

SERBARE CULTURALĂ.— In sala cinematografului din localitate a avut loc o serbare culturală organizată de comandanții străj